

Wijzer in geldzaken Jaarplan 2021

Financiële educatie in een nieuwe
(economische) werkelijkheid

Inhoud

Voorwoord	03	3. Plannen en activiteiten 2021	13
Kernprojecten	04	3.1 Onderwijs	13
1. Inleiding	05	3.2 Week van het geld	16
Context: Covid-19	05	3.3 Pensioen3daagse	19
Speerpunten Koers Wijzer in geldzaken 2019	06	3.4 Financiële fitheid	22
2. Terugblik 2020	07	3.5 Onderzoek en innovatie	24
2.1 Onderwijs	07	3.6 Communicatie	26
2.2 Week van het geld	08	Partners	28
2.3 Pensioen3daagse	08	Bijlage I. Inzet Wijzer in geldzaken bij de speerpunten	29
2.4 Financieel fitte werknemers	10		
2.5 Onderzoek, innovatie en kennisdeling	10		
2.6 Communicatie	12		

Voorwoord

Dit jaarplan bereikt u tegen de achtergrond van een nieuwe economische werkelijkheid. Het coronavirus, en de ingrijpende maatregelen die zijn getroffen ter bestrijding ervan, hebben grote maatschappelijke impact. Ze missen ook hun uitwerking op ons werk niet. Hoewel we minder fysieke bijeenkomsten hebben is het goede nieuws dat we innovatiever zijn geworden in betekenisvolle interactie en kennisdeling online. Tegelijkertijd beseffen we dat onze opdracht om de financiële weerbaarheid van huishoudens te vergroten urgenter is dan ooit. Dat brengt verantwoordelijkheid met zich mee.

In de wetenschap dat de coronacrisis nieuwe groepen financieel kwetsbaar zal maken, ligt de focus het komende jaar onverminderd op hen. Samen met de partners heeft Wijzer in geldzaken tien bouwstenen opgesteld om financieel kwetsbare groepen beter te bereiken. Een belangrijk punt hierin zijn de natuurlijke contactmomenten en -punten. We willen aansluiten bij de context van het dagelijks leven. In dit licht richten we ons op zogenaamde 'life events'. We willen huishoudens voorbereiden op onverwachte uitgaven en op levensgebeurtenissen waar ieder van ons vroeg of laat mee te maken kan krijgen. Denk aan: pensioen, ontslag, arbeidsongeschiktheid, ziekte en echtscheiding. Gelukkig zien we ook dat het besef onder Nederlanders groeit dat buffersparen belangrijk is.

En, in de woorden van onze erevoorzitter Hare Majesteit Koningin Maxima: "We moeten ook aan de aanbodkant zorgen voor een infrastructuur waarin mensen goede financiële beslissingen nemen."

Een mooi voorbeeld hiervan is het Actieplan Consumentenkeuzes, waarin verschillende partners samen gedragsexperimenten uitvoeren en hun inzichten delen. In de hoop dat meer dienstverleners consumenten gemakkelijk en snel richting financieel gezond gedrag leiden.

Evengoed belangrijk blijven onze inspanningen voor structurele aandacht voor financiële vaardigheden op school. Kinderen en jongeren van nu groeien op in een toenemend complexe wereld waarin zij steeds vroeger de verantwoordelijkheid moeten nemen voor hun financiële toekomst. Daarom zetten we de komende jaren stevig in op de verbreding van onze activiteiten van primair onderwijs naar voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. Te beginnen met De Week van het geld van 22 tot 26 maart 2021. Ik sluit af met een aansporing aan ons allen van Hare Majesteit de Koningin:

"Financiële educatie blijft een kwestie van lange adem. We hebben veel bereikt, maar de weg is nog lang".

Joost Smits, voorzitter
Wijzer in geldzaken

Mede namens **Hare Majesteit Koningin Máxima**, erevoorzitter Wijzer in geldzaken

Kernprojecten

Klik op de terug- of vooruitblik per kernproject om verder te lezen.

Onderwijs

- > Terugblik 2020
- > Plannen en activiteiten 2021

Week van het geld

- > Terugblik 2020
- > Plannen en activiteiten 2021

Pensioen3daagse

- > Terugblik 2020
- > Plannen en activiteiten 2021

Financieel fitte werknemers

- > Terugblik 2020
- > Plannen en activiteiten 2021

Onderzoek en innovatie

- > Terugblik 2020
- > Plannen en activiteiten 2021

Communicatie

- > Terugblik 2020
- > Plannen en activiteiten 2021

1. Inleiding

Context: Covid-19

Het zal niemand verbazen dat het coronavirus, en de getroffen maatregelen ter bestrijding er van, invloed hebben gehad op de activiteiten van Wijzer in geldzaken in 2020. Het langdurig thuiswerken, het combineren van werk met thuisonderwijs en zorgtaken, of zelf positief testen en ziek worden. Voor de medewerkers verbonden aan Wijzer in geldzaken was het behalen van doelen niet altijd gemakkelijk en het waarborgen van de continuïteit soms ronduit onmogelijk.

Een dieptepunt was het annuleren van de Week van het geld in wat een extra feestelijk jubileumjaar had moeten worden. Deze week, doorgaans het grootste evenement dat Wijzer in geldzaken gedurende het jaar organiseert, viel praktisch samen met het afkondigen van de eerste lockdown half maart.

Toch is vrij snel daarna begonnen met het omvormen van fysieke activiteiten naar digitale bijeenkomsten en lukte het om op een betekenisvolle manier interactie en kennisdeling online te realiseren. Die ervaring heeft ook kansen geboden en de mogelijkheden geschapen om van 2020 desalniettemin een jaar van vernieuwing te maken. Plannen op het gebied van digitalisering zijn naar voren gehaald en de focus op financieel kwetsbare groepen is geïntensiveerd.

Veel mensen ondervinden immers de gevolgen van de coronacrisis in hun portemonnee. Dit geldt vooral voor mensen die al financieel kwetsbaren waren, zoals laagbetaalde flexwerkers en laagbetaalde ZZP'ers. Maar de coronacrisis heeft ook nieuwe groepen financieel kwetsbaar gemaakt, zoals ondernemers in getroffen sectoren als de horeca, de detailhandel of de evenementenbranche. Opvallend is dat juist de mensen die getroffen zijn door de coronacrisis vaker zeggen geen hulp te zoeken bij geldzorgen. Ook blijkt dat werkende armen als groep nog onvoldoende in beeld zijn bij gemeenten en werkgevers. Dit zijn enkele resultaten uit de onderzoeken die Wijzer in geldzaken in 2020 liet verrichten naar genoemde groepen. Want inzicht in de situatie van financieel kwetsbare mensen draagt bij aan adequate ondersteuning en hulpverlening.

Speerpunten Koers Wijzer in geldzaken 2019

In mei 2019 lanceerde Wijzer in geldzaken [de nieuwe koers](#). Hieronder volgt een korte beschrijving van de vijf speerpunten die hierin centraal staan.

Wijzer in geldzaken richt zich in alles op het voorkomen van financiële problemen vanuit het speerpunt *Financieel voorbereid op de toekomst (1)*. Het voorbereiden van huishoudens op onverwachte uitgaven en op levensgebeurtenissen zoals pensioen, ontslag, arbeidsongeschiktheid, ziekte en echtscheiding staat centraal in de activiteiten van Wijzer in geldzaken.

Wijzer in geldzaken

Daarnaast maken we ons hard voor *Structurele aandacht voor financiële vaardigheden op school (2)*. De inzet om financiële vaardigheden tot onderdeel te maken van het nieuwe onderwijscurriculum blijft onverminderd van kracht. Parallel ontwikkelen de partners van Wijzer in geldzaken hun eigen activiteiten voor het onderwijs, zoals het uitbouwen van activiteiten van primair onderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs, praktijkonderwijs en speciaal onderwijs. Daarbij wordt ondersteuning gezocht op lokaal niveau, aansluitend op gemeentelijk beleid op het terrein van schuldpreventie.

We hebben nadrukkelijker *Aandacht voor kwetsbare groepen (3)*. Om financieel kwetsbare groepen te bereiken, is het nodig dat we inzetten op *Verdere krachtenbundeling (4)* met bijvoorbeeld gemeenten, werkgevers en vrijwilligersorganisaties. We sluiten aan bij kanalen die op het terrein van educatie en voorlichting de weg naar kwetsbare doelgroepen al weten te vinden. En we hebben ook *Innovatie en Onderzoek (5)* nodig voor het bereiken en helpen van kwetsbare groepen. Wijzer in geldzaken stimuleert innovaties op het terrein van financiële fitheid, zowel in beleid als in educatie. Wijzer in geldzaken initieert en stimuleert onderzoek naar effectiviteit van interventies en vertaalt relevant onderzoek naar de praktijk. En deelt deze kennis actief binnen het platform en daarbuiten.

Per speerpunt heeft Wijzer in geldzaken in de nieuwe koers aangegeven waarvoor het platform zich specifiek gaat inzetten. Deze treft u aan in [bijlage I](#).

2. Terugblik 2020

2.1 Onderwijs

2020 was voor iedereen een jaar dat niet liep zoals gepland. Ook op de onderwijsprojecten heeft de lockdown groot effect gehad. In plaats van lessen bezoeken, docenten spreken op conferenties en de voorbereidingen voor een Nationale Onderwijs Tentoonstelling stond alles stil.

Toch zijn er in 2020 mooie resultaten geboekt. We hebben ingespeeld op de nieuwe situatie, en er zijn nieuwe projecten in gang gezet om in 2021 tot bloei te laten komen als we weer op pad kunnen om mensen te ontmoeten.

Wat onverminderd is doorgegaan zijn de bestellingen van het lesmateriaal voor basisonderwijs. In het schooljaar 2019-2020 werden **21.482** lespakketten besteld. Covid-19 was voor ons wel aanleiding om de plannen voor digitalisering van het lesmateriaal te versnellen. Vanaf maart 2021 kunnen scholen het lesmateriaal volledig digitaal gebruiken. Om te zorgen dat scholen die minder digitaal werken ook gebruik kunnen blijven maken van het lesmateriaal, blijft het ook in fysieke vorm beschikbaar.

In 2020 is ook de eerste aanzet gedaan om geldlessen.nl te veranderen van functie. Eerst werd deze website alleen gebruikt om ons eigen lesmateriaal voor basisscholen te publiceren. Inmiddels gebruiken we geldlessen.nl als docentenportaal waar leerkrachten van alle onderwijsniveaus lesmateriaal kunnen vinden van allerlei aanbieders. De website werd in 2020 bezocht door 11.977 bezoekers. In het aankomende jaar wordt de website verder gemoderniseerd en geprofessionaliseerd.

Het middelbaar beroepsonderwijs was de belangrijkste doelgroep die we in 2020 wilden bereiken. Uit onderzoek is gebleken dat financieel kwetsbare groepen oververtegenwoordigd zijn op het mbo. Bovendien willen we jongeren beter voorbereiden op het life event 18 jaar worden, wanneer zij meer financiële verantwoordelijkheden krijgen maar ook geconfronteerd worden met meer financiële verleidingen. In samenwerking met het Kennispunt Burgerschap mbo is een (online) bijeenkomst georganiseerd voor aanbieders van lesmateriaal en met een klankbordgroep van mbo-docenten. Er is gesproken over hoe we meer in samenhang het mbo kunnen benaderen over financiële educatie. De doorontwikkeling van geldlessen.nl, en het periodiek versturen van mailings over dit thema naar mbo docenten burgerschap dragen daaraan bij. Daarnaast zijn er een aantal projecten in gang gezet die in 2021 worden afgerond: een behoefteonderzoek in samenwerking met de gemeente Rotterdam en Amsterdam onder 180 mbo-docenten burgerschap en de ontwikkeling van onderwijsfilms voor het mbo.

Wijzer in geldzaken ontwikkelde in samenwerking met de Pensioenfederatie de module 'Nu voor later' om mbo-studenten na te laten denken over hun financiële toekomst. Professionals uit de pensioensector geven deze gastlessen. Als gevolg van Covid-19 en de bijkomende schoolsluiting is het gewenste bereik met de gastlessen 'Nu voor later' niet gehaald.

In 2020 presenteerde curriculum.nu de bouwstenen voor een nieuw Curriculum, met daarin ook aandacht voor financiële vaardigheden. Financiële vaardigheden komen terug in drie leergebieden: Rekenen & Wiskunde, Mens & Maatschappij en Digitale geletterdheid. Deze bouwstenen dienen als basis voor de te formuleren kerndoelen voor het nieuwe curriculum. Pas na de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021 zal de Tweede Kamer een besluit nemen over het advies dat de wetenschappelijke curriculumcommissie heeft uitgebracht over het vervolgproces van de curriculumvernieuwing. Vooralsnog wordt verwacht dat de eerste pilotscholen in 2023 gaan werken met het nieuwe curriculum.

2.2 Week van het geld

De 10^e editie is vanwege het coronavirus, en de getroffen maatregelen ter bestrijding ervan, vorig jaar op het allerlaatste moment afgelast. Samen met onze partners zijn we vrijwel direct in gesprek gegaan om er alles aan te doen dat de 10^e Week van het geld alsnog in 2021 gevierd kan worden.

Met de Week van het geld heeft Wijzer in geldzaken het belang van goede financiële educatie in Nederland op de kaart gezet. Jaarlijks doet zo'n 40% van alle basisscholen mee met de Week van het geld. Kinderen krijgen dit onvoldoende mee vanuit huis. We vinden het heel belangrijk dat kinderen al vanaf de basisschool leren verstandig met geld om te gaan. Zodat er een goede basis ligt op het moment dat ze het zelf moeten gaan doen.

2.3 Pensioen3daagse

In 2020 is een stevige basis gelegd met een nieuw beeldmerk (gericht op geconfronteerd worden met 'je oudere zelf' in een spiegelbeeld), toegepaste gedragsinzichten (gericht op die eerste stap) en nieuwe communicatiemiddelen. Er zijn daarbij vanwege COVID-19 uiteindelijk veel onderdelen van de Pensioen3daagse omgezet naar digitale activiteiten. Dat had voor- en nadelen. Zonder aanpassing naar digitaal waren de vóór COVID-19 opgestelde doelstellingen onhaalbaar. Met de aanpassingen is de kans vergroot om deze te bereiken. Verder is er veel geleerd over extra kansen op het gebied van online activiteiten. De behaalde resultaten en doelstellingen voor de Pensioen3daagse 2020 waren als volgt:

- 41% (doel: 50%) van de werkende 55-plussers ondernam actie of is dit van plan in navolging van de aandacht voor het thema pensioen rondom de Pensioen3daagse, bijvoorbeeld verdiepen in persoonlijke pensioensituatie via mijnpensioenoverzicht.nl,

extra inkomensvoorzieningen treffen of advies inwinnen bij een deskundige.

- 28% (doel: 35%) van de werkenden tussen 30 en 55 jaar ondernam actie of is dit van plan in navolging van de aandacht rondom het thema pensioen tijdens de Pensioen3daagse.
- 113.000 (doel: 150.000) mensen vulden tijdens de Pensioen3daagse de pensioentool in.
- 946.633 bezoekers (doel: 450.000) zijn in de periode rondom de Pensioen3daagse naar mijnpensioenoverzicht.nl gegaan.
- 15.122 (doel: 2.500) keer is de online toolkit met pensioencommunicatiemiddelen voor werkgevers bekeken en hier werd 775 (doel: 1.000) keer iets gedownload.
- 16 (doel: 15) partijen uit de pensioensector deden mee aan de PensioenWegwijzer.
- 120 (doel: 125) organisaties meldden zich als deelnemer aan de Pensioen3daagse.
- De oprichting van de expertgroep Pensioen3daagse met de belangrijkste partners resulteerde onder andere in:
 - Voor het eerst een gezamenlijke organisatie van het PensioenWegwijzer event. In combinatie met het online karakter zorgde dit voor driemaal zoveel deelnemers.
 - online flitswebinars (nieuw), gegeven door partners, welke 1200 deelnemers telden.
- Bij de ontwikkeling van communicatiemiddelen is kennis uit gedragswetenschap toegepast, gericht op het verkleinen van de 'intention-behavior gap'.
- De focus op financieel kwetsbare groepen, vaak laaggeletterden, is als volgt uitgewerkt:
 - eenvoudige communicatie, en onderzoek hiernaar, als basis bij de ontwikkeling van het beeldmerk en overige publiekscommunicatie
 - laagdrempelige hulpopties in alle uitingen om aan te sporen hulp te vragen bij het regelen van het pensioen
 - samenwerking met Sterk uit armoede, waarbij ervaringsdeskundigen meekeken bij de ontwikkeling van materialen. Dit resulteerde ook in een extra focus op levensgebeurtenissen.
- Er is een eerste overzicht van laagdrempelige hulpopties voor laaggeletterden gemaakt, welke actief in de communicatie is meegenomen (website, drukwerk, tool) en blijvend ingezet wordt.

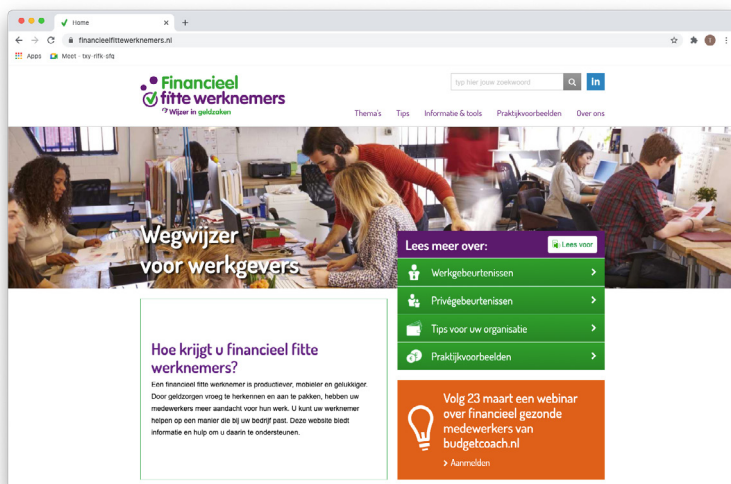

2.4 Financieel fitte werknemers

Ook het project financieel fitte werknemers ging door in aangepaste vorm. De volgende doelstellingen voor 2020 zijn behaald:

- Het aantal bezoekers op de website financieelfittewerknemers.nl is in 2020 gegroeid naar 134.000 (doelstelling was 50.000 in 2020). In december 2020 is een mini-online campagne gedaan, om meer werkgevers op het bestaan van de website te attenderen, wat veel extra bezoekers heeft opgeleverd. Deze mini-campagne 'geef je werknemers een helpende hand' wordt in 2021 opnieuw ingezet.

- Het aantal werkgevers dat op de website staat als goed voorbeeld is gestegen, van ruim 40 naar ruim 60 (doelstelling voor 2020 was 55). Het Nibud en andere aanbieders van diensten voor werkgevers hebben hieraan bijgedragen, door hun voorbeelden te delen van werkgevers die hun medewerkers met financiële fitheid helpen.
- Vanwege de coronamaatregelen was een seminar voor werkgevers in fysieke vorm helaas niet mogelijk; dit wordt verschoven naar 2021. Wel heeft Wijzer in geldzaken diverse gemeenten en organisaties geholpen bij hun online bijeenkomsten voor werkgevers, bv. door presentaties te geven. Ook denkt Wijzer in geldzaken mee met organisaties die nieuwe methoden ontwikkelen voor werkgevers om medewerkers financieel fit te krijgen.
- In 2020 is binnen dit project extra aandacht besteed aan financieel kwetsbare groepen. Zo gaf Wijzer in geldzaken een workshop voor SW-werkgevers op het Cedris / SBCM congres, een presentatie over geld & laaggeletterdheid op het Tel mee met Taal congres en een presentatie voor verzekeraars over communicatie met laaggeletterde klanten (webinar van het Verbond voor verzekeraars). Op de website van financieel fitte werknemers staat ook een pagina voor werkgevers die veel laaggeletterde medewerkers in dienst hebben.

2.5 Onderzoek, innovatie en kennisdeling

- In opdracht van Wijzer in geldzaken heeft Nibud begin 2020 (voorafgaand aan de coronacrisis) een literatuuronderzoek uitgevoerd dat inzicht geeft in welke groepen in Nederland financieel kwetsbaar zijn en wat hun omstandigheden en

persoonlijke kenmerken zijn. Dit onderzoek vormt de basis voor vervolgstappen om financieel kwetsbare groepen beter te helpen.

- Om een actueel beeld van de financieel kwetsbare groepen tijdens de coronacrisis te vormen zijn in opdracht van Wijzer in geldzaken twee flitspeilingen uitgevoerd (in mei en december 2020).
- Bij ieder project van Wijzer in geldzaken is een van de gedragsexperts aangehaakt die ervoor heeft gezorgd dat kennis uit de gedragspsychologie is meegenomen in de projectplannen. Zo is gedragskennis op verschillende manieren verwerkt in de plannen voor de Pensioen3daagse 2020, waaronder een gedragsexperiment waaraan enkele honderden pensioengerechtigden hebben deelgenomen.
- Ook in 2020 hield Wijzer in geldzaken bij welke onderzoeken op het terrein van financiële fitheid er – nationaal en internationaal – gepubliceerd werden en deelde deze kennis via de bibliotheek (wijzeringeldzaken.nl/bibliotheek). In vrijwel iedere nieuwsbrief van Wijzer in geldzaken stond een samenvatting van een wetenschappelijk artikel/onderzoek om meer mensen te inspireren met deze kennis.
- In 2020 heeft Wijzer in geldzaken een actieve bijdrage geleverd aan het Actieplan Consumentenkeuzes; een initiatief van de minister van

Financiën met als doel om financieel gezond gedrag te bevorderen middels gedragsonderzoek. Circa 40 organisaties zijn inmiddels betrokken bij het Actieplan en werk(t)en aan vernieuwende manieren om dienstverlening en keuzeomgevingen zo in te richten dat consumenten vaker en makkelijker financieel gezonde keuzes maken.

- Ook was Wijzer in geldzaken in 2020 actief in internationaal verband. Nederland is vicevoorzitter van het Internationale Netwerk voor Financiële Educatie (INFE) van de OESO. In Europa pleit Nederland al langer voor een meer actieve rol van de Commissie op het terrein van financiële educatie. Afgelopen jaar ontstond op meerdere plekken tegelijk interesse voor financiële educatie, onder andere vanuit de Kapitaalmarktenunie en vanuit de werkgroep van Retail Financial Services. Daarnaast werkt Wijzer in geldzaken mee aan een vijfjarig programma voor technische assistentie op het terrein van financiële educatie aan zeven kiesgroeplanden (Bulgarije, Georgië, Kroatië, Moldavië, Montenegro, Noord-Macedonië en Roemenië). Dit zijn landen die Nederland vertegenwoordigt bij het IMF, de Wereldbank en de EBRD. Het doel van al deze activiteiten is om kennisdeling te stimuleren, gebruik te maken van onderzoek op het gebied van financieel gedrag en financiële educatie op de beleidsagenda te zetten en te houden.
- Partners van het platform Wijzer in geldzaken versterkten de samenwerking met andere partijen die actief zijn in het schuldenlandschap, zoals SchuldenLabNL, de Nederlandse Schuld hulproute, Geldfit, de Moedige Dialoog en het ministerie van SZW. Wijzer in geldzaken stimuleert de verbinding en kijkt hoe ze vanuit de Platform-gedachte kan helpen bij het uitdragen van de initiatieven.

2.6 Communicatie

Wijzer in geldzaken

- De website wijzeringeldzaken.nl ondersteunt de missie om Nederland financieel fitter te maken door laagdrempelige en betrouwbare informatie, tools, tips en checklists. Daarnaast wordt er een actieve doelgroep strategie gevolgd voor de websites financieelfittewerknemers.nl, pensioen3daagse.nl, weekvanhetgeld.nl en geldlessen.nl. De bezoekersaantallen van de website van Financieel fitte werknemers groeide met 70%.
- Het afgelopen jaar (2020) hadden we 2,8 miljoen bezoekers op onze website wijzeringeldzaken.nl. Daarvan raadpleegde 42,5% van de bezoekers onze online tools en rekenhulpen. We lanceerden een nieuwe tool met informatie over [kinderen en geldzaken](https://kinderen-en-geldzaken.nl) en binnen het kernproject Pensioen3daagse werd een nieuwe [pensioentool](https://pensioentool.nl) geïntroduceerd. Ook is er een nieuw thema op de site ontwikkeld met geactualiseerde informatie over corona en je geldzaken, deze pagina's zijn ruim 76.000 keer geraadpleegd. Het aantal bezoekers van de website voor de pensioen3daagse verdubbelde ten opzichte van vorig jaar.
- PR-activiteiten gericht op de consument dragen bij aan het uitbouwen van de autoriteit van het merk Wijzer in geldzaken,

het vergroten van de bekendheid van (kern)projecten, onze thema's, de (reken)tools en de website wijzeringeldzaken.nl. De AOW-tool blijft de best bezochte tool, deze werd dit jaar weer door meer mensen ingevuld (618.000 t.o.v. 550.000).

- PR-activiteiten voor de zakelijke markt zijn gericht op het uitbouwen van het merk Wijzer in geldzaken en de bekendheid van de kernprojecten bij (financiële) professionals, zodat de deelname van organisaties aan deze projecten verder toeneemt.
- De kernprojecten werden ook dit jaar weer ondersteund door verschillende mediacampagnes. In verband met het niet doorgaan van de Week van het geld in 2020 zijn de campagnes voor dit project stopgezet.
- In mei organiseerden we de online Platformbijeenkomst Financieel kwetsbaar in een nieuwe economische werkelijkheid. Hierin stonden financieel kwetsbare groepen centraal, maar ook groepen die door de coronacrisis financieel kwetsbaar zijn geworden. Via een live blog is er ook op social media verslag gedaan van deze bijeenkomst.
- Het hele jaar door zijn we op basis van de actualiteit aanwezig geweest op sociale media.
- Het platform ontwikkelde bouwstenen als kader voor de gezamenlijke aanpak financieel kwetsbare groepen vanuit platform Wijzer in geldzaken. Met de toepassing van de bouwstenen in onze kernprojecten en andere activiteiten van Wijzer in geldzaken streven we ernaar om steeds meer inzicht te krijgen in wat werkt voor financieel kwetsbare groepen en dit vervolgens om te zetten in concrete acties. De tien bouwstenen vormen ook een handreiking voor andere geïnteresseerden die in hun informatievoorziening en dienstverlening financieel kwetsbare groepen beter willen faciliteren.

3. Plannen en activiteiten 2021

3.1 Onderwijs

Hoofddoelstelling

De hoofddoelstelling van het onderwijsprogramma van Wijzer in geldzaken is: *structurele aandacht voor financiële vaardigheden op school, in alle lagen van het onderwijs.*

Toelichting

Het onderwijsprogramma van Wijzer in geldzaken richt zich op het bevorderen van effectieve financiële educatie in het onderwijs.

We doen dit door:

- Financiële educatie te agenderen en aandacht te vragen voor het belang van financiële vaardigheden op school. (o.a. met de Week van het geld, maar ook met onze inzet voor het nieuwe onderwijscurriculum).
- Richting te geven: de ambitie is structurele aandacht voor financiële vaardigheden in het onderwijs.
- Docenten te faciliteren in het geven van geldlessen door overzicht te brengen in bestaande (les)materiaal en lesprogramma's, en deze vindbaar en toegankelijk te maken (met de leermiddelen-database op geldlessen.nl en de Week van het geld.)
- Waar nodig zelf materiaal te ontwikkelen, als niet door andere partijen in die behoefte wordt voorzien.
- Kennis te delen over en zelf onderzoek te doen naar effectieve financiële educatie.
- Krachten te bundelen door samen te werken met partijen die zich bezighouden met financiële educatie.

Doelgroep

Met het onderwijsprogramma willen we ten eerste docenten bereiken, en via docenten hun leerlingen. We richten ons op docenten in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs en mbo.

Doelstellingen 2021

Focus op (voorgezet) speciaal onderwijs en praktijkonderwijs

In 2021 gaan we focussen op het (voortgezet) speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs. Jongeren in het vso en pro vormen door hun lichte verstandelijke beperking en/of gedragsproblematiek een extra financieel kwetsbare doelgroep: verantwoord financieel gedrag en reflectie op eigen gedrag is minder vanzelfsprekend. Uit eerder onderzoek door Wijzer in geldzaken onder docenten uit het speciaal onderwijs weten we dat er grote behoefte is aan aanvullende materialen, en dan met name visueel materiaal en filmpjes. In 2021 willen we deze doelgroep beter bedienen en bereiken met bestaande en nieuwe materialen.

Focus op mbo

Daarnaast blijft het mbo ook hoge prioriteit houden. Er zijn zorgen over toenemende schuldenproblematiek onder mbo-leerlingen en uit onderzoek is bekend dat financieel kwetsbare groepen oververtegenwoordigd zijn op het mbo. Bovendien willen we jongeren beter voorbereiden op de levensgebeurtenis 18 jaar worden. In maart wordt het behoefte-onderzoek onder mbo docenten burgerschap afgerond. Op basis daarvan maken we samen met partners een plan om het mbo beter te faciliteren en beter te bereiken. Uitgangspunt is daarbij om versnippering tegen te gaan, krachten te bundelen en zo effectiever te zijn in het bereiken van mbo. Niet iedere organisatie voor zich, maar met een gezamenlijk doel: mbo-studenten financieel weerbaar maken.

Vernieuwing aanbod primair onderwijs

Het lesmateriaal voor primair onderwijs wordt dit jaar gedigitaliseerd zodat docenten de themalessen van Wijzer in geldzaken ook volledig op afstand en online kunnen verzorgen. We gaan het gebruik van het digitale en fysieke lesmateriaal monitoren en evalueren, om te kijken hoe we het lesmateriaal toekomstbestendig kunnen maken, en ons grote bereik op basisscholen kunnen behouden.

Docenten bereiken

Docenten faciliteren en inspireren om aan de slag te gaan met financiële vaardigheden doen we door daar te zijn waar docenten zijn, met hen in gesprek te gaan (bijvoorbeeld in klankbordgroepen), en door via geldlessen.nl een platform te bieden waar zij alle informatie over financiële educatie op één plek kunnen vinden.

Activiteiten 2021

Algemeen

- Wijzer in geldzaken zet zich in voor de verankering van financiële vaardigheden in het onderwijscurriculum van het primair- en voortgezet onderwijs.
- De website www.geldlessen.nl wordt doorontwikkeld en gemoderniseerd. De website omvat naast een leermiddelendatabase met zoekfunctie, informatie over effectieve financiële educatie, nieuws en onderzoeken.

Praktijkonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs

- Ontwikkeling visueel (film) materiaal voor leerlingen in het praktijkonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs, op basis van behoeftes van docenten.
- Aanvullen leermiddelendatabase op geldlessen.nl met materialen voor deze doelgroep.

MBO

- Kwantitatief en kwalitatief behoefteonderzoek onder burgerschapsdocenten op het mbo. Over hoe zij financiële educatie op school aanpakken, en waar behoefte aan is. A.d.h.v. de resultaten van dit onderzoek maken we een vervolgplan van aanpak om bereik en effectiviteit van financiële educatie op het mbo te vergroten.
- Ontwikkeling onderwijsfilms voor MBO over 3 thema's: De week van het geld, 18 worden en geldezels. Bij de films wordt ook een les in Lessonup ontwikkeld.

- Met de Pensioenfederatie wordt gekeken naar evaluatie en doorontwikkeling van Nu voor later.
- Het Verbond van verzekeraars onderzoekt of en hoe zij mbo-docenten kunnen bedienen.
- Het Nibud publiceert in 2021 hun langlopend onderzoek naar financieel gedrag van mbo'ers.

Primair onderwijs

- Het lesmateriaal van Wijzer in geldzaken voor het primair onderwijs wordt gedigitaliseerd.
- Evalueren en monitoren gebruik van lesmateriaal door leerkrachten PO.

Voortgezet onderwijs

- Onderwijsvakblad Didactief maakt in opdracht van Wijzer in geldzaken een special over financiële geletterdheid. De special verschijnt in maart 2021, en wordt verstuurd naar 10.000 abonnees, veelal scholen. Daarnaast wordt de special via de vakvereniging van economiedocenten (Vecon) verstuurd naar zo'n 2200 docenten economie in het voortgezet onderwijs.
- Wijzer in geldzaken neemt deel aan het Europese project EUFIN, waarin organisaties en scholen uit België, Italië, Estland en Slowakije samenwerken aan de financiële educatie van middelbare scholieren. In juni wordt de eindconferentie gehouden in Estland, daarin wordt een wetenschappelijk onderzoek, een module voor lerarenopleiders economie en een lessenserie gepresenteerd.

3.2 Week van het geld

Hoofddoelstelling

We vinden het heel belangrijk dat kinderen al vanaf de basisschool leren verstandig met geld om te gaan. Niet alle kinderen krijgen dit vanuit huis mee. Met de Week van het geld heeft Wijzer in geldzaken het belang van goede financiële educatie in Nederland op de kaart gezet. Jaarlijks doet zo'n 40% van alle basisscholen mee met de Week van het geld. Maar daarmee zijn we er nog niet. Dit jaar richt de Week van het geld zich ook op het voortgezet onderwijs en het mbo. Zodat er een goede basis ligt op het moment dat jongeren het zelf moeten gaan doen wanneer ze 18 jaar worden.

Kinderen en jongeren van nu groeien op in een toenemend complexe wereld waarin zij steeds vroeger de verantwoordelijkheid moeten nemen voor hun financiële toekomst. Dat vereist, naast kennis van financiële producten en concepten, ook vaardigheden en vertrouwen om financiële risico's en kansen te kunnen inschatten. We willen dat alle kinderen, ongeacht hun thuissituatie, leren om geïnformeerde keuzes te maken en dat ze weten waar ze terecht kunnen voor hulp. Door dit in het onderwijs aan te pakken voorkom je kansenongelijkheid. Juist kinderen uit (financieel) kwetsbare gezinnen krijgen vaak weinig kennis of goede voorbeelden mee, waardoor zij ook op dit vlak weer een achterstand kunnen oplopen. Door kinderen op school al financieel vaardig te maken, geef je iedereen een eerlijke start.

Doelstellingen 2021

Dit zijn de doelstellingen voor de Week van het geld 2021:

- Minimaal 83% van de leerkrachten PO kent de Week van het geld en tenminste 37% doet mee aan de Week van het geld 2021.
- Minimaal 80% van de leerkrachten PO geeft aan dat ze tenminste eenmaal buiten de Week van het geld 2021 aandacht besteden aan leren omgaan met geld, en 60% tenminste tweemaal.
- Tijdens de Week van het geld 2021 worden op PO scholen ten minste 4000 (online) gastlessen verzorgd door de partners van Wijzer in geldzaken.

- Minimaal 20% van de docenten VMBO economie kent de Week van het geld en tenminste 10% van de docenten VMBO economie doet mee aan de Week van het geld 2021.
- Minimaal 10% docenten VMBO economie is door de Week van het geld van plan om tenminste eenmaal buiten de Week van het geld in de klas aandacht te besteden aan leren omgaan met geld.
- Minimaal 20% van de docenten MBO Burgerschap kent de Week van het geld en tenminste 10% van de docenten MBO Burgerschap doet mee aan de Week van het geld 2021.
- Minimaal 10% docenten MBO Burgerschap is door de Week van het geld van plan om tenminste eenmaal buiten de Week van het geld in de klas aandacht te besteden aan leren omgaan met geld.
- Minimaal 30 gemeenten nemen actief deel aan de Week van het geld 2021. Hiervan gebruiken minstens 15 gemeenten de lokale versie van het Week van het geld logo.
- Minimaal 60 gemeenten nemen tijdens de Week van het geld 2021 deel aan het webinar over de LVB problematiek.
- Minimaal 20% van de GGD kantoren en consultatiebureaus nemen actief deel aan de Week van het geld 2021.

Nb. Deze doelstellingen zijn vorig jaar opgesteld. Toen wisten we nog niet dat COVID-19 nog zo lang zijn greep op de samenleving zou hebben.

Activiteiten 2021

De Week van het geld is dit jaar anders dan anders. We vieren een jubileum, dat eigenlijk vorig jaar had moeten plaats vinden. De 10^e editie is vanwege het coronavirus, en de getroffen maatregelen ter bestrijding er van, vorig jaar op het allerlaatste moment afgelast.

Omdat we nog steeds met het coronavirus te maken hebben, zal de Week van het geld dit jaar voornamelijk online plaatsvinden.

Dit jaar bieden we alleen de online gastlessen van de banken en de verzekeraars actief aan. De Cash Quiz en Fix je Risk kunnen digitaal ingezet worden tot de zomervakantie.

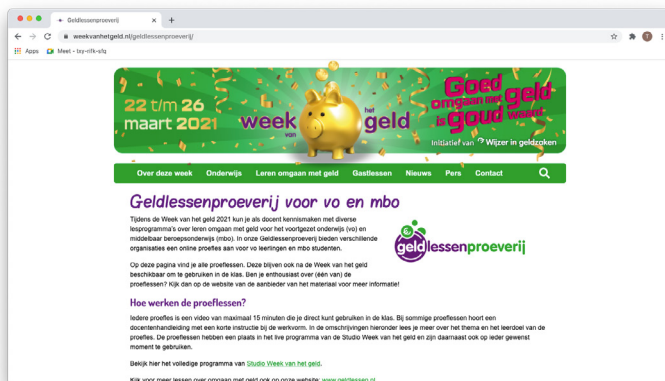
Vanuit een speciaal voor de Week van het geld ingerichte studio zenden we de hele week online content uit voor verschillende doelgroepen. Zo zijn er uitzendingen voor het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het mbo. Met het oog op financieel kwetsbare jongeren zijn er o.a. webinars over het Life event 18 worden, Geldezels en Jongeren met schulden. Medio maart 2021 is het uitzendschema te zien op www.weekvanhetgeld.nl/studio.

Een overzicht van de activiteiten in de studio:

Dag	Activiteit	Doelgroepen	Organisatoren
22/3	Week van het geld journaal	PO	Wijzer in geldzaken
22/3	Opening Week van het geld (kinderen)	PO/partners	Wijzer in geldzaken
22/3	Opening Week van het geld (partners)	partners	Wijzer in geldzaken
22/3	Launch Global Money Week	stakeholders	OESO
22/3	Flitswebinar Zakgeld	ouders/helpers	Nibud/ASR
23/3	Week van het geld journaal	PO	Wijzer in geldzaken
23/3	Webinar bijna 18	VO/MBO	Nibud/Wijzer in geldzaken
23/3	Webinar geldezels	VO/MBO	Wijzer in geldzaken
23/3	Webinar geldezels	ouders/docenten	Wijzer in geldzaken
23/3	Flitswebinar Nu voor later	MBO	Pensioenfederatie
23/3	Flitswebinar Sparen	ouders/helpers	Nibud/ASR
24/3	Week van het geld journaal	PO	Wijzer in geldzaken
24/3	Webinar jongeren en schulden	VO/MBO	Moneyfit/Wijzer in geldzaken
24/3	Flitswebinar Keuzes maken	ouders/helpers	Nibud/ASR
25/3	Week van het geld journaal	PO	Wijzer in geldzaken
25/3	Kinderpersconferentie	PO	Wijzer in geldzaken
25/3	Flitswebinar Veilig betalen	ouders/helpers	Nibud/ASR
26/3	Week van het geld journaal	PO	Wijzer in geldzaken
26/3	Wegwijzer jongeren en schulden	gemeenten	Wijzer in geldzaken
26/3	Hoe bereik je werkende ouders met geldzorgen?	ouders	SAM& in gesprek
	Geldlessenproeverij	VO/MBO	13 aanbieders

Onderaan het overzicht is te lezen dat er in de programmering ook een Geldlessenproeverij zit. Deze nieuwe toevoeging aan het palet van de Week van het geld is samen met 13 aanbieders van lesmateriaal ontwikkeld voor het VO en het MBO. Met het aanbieden van deze korte online proeflessen willen we het voor het onderwijs een eerste kennismaking met het aanbod van financiële educatie in www.geldlessen.nl nog simpeler maken.

Daarnaast zijn er inmiddels 32 gemeenten - uit 10 verschillende provincies – met een lokale Week van het geld. De lokale programmering verschilt in omvang. Met name corona is een extra uitdaging bij het organiseren van activiteiten. Het groeiende animo voor het onderwerp is heel positief. Dit netwerk willen we gedurende het hele jaar actief houden en faciliteren. Zo lanceren we tijdens de Week van het geld een gemeentelijke wegwijzer jongeren en schulden vol goede voorbeelden. Dit heeft als doel dat gemeenten van elkaar kunnen leren, en dat we goede initiatieven helpen landelijk uit te breiden.

Ook geven we tijdens de 10^e Week van het geld het startschot voor een duurzame samenwerking tussen Wijzer in geldzaken en het Nederlands Centrum Jeugdgezondheidszorg om ouders via consultatiebureaus en GGD-locaties goed te informeren over en te ondersteunen bij de financiële impact van een gezinsuitbreiding en het belang van financiële educatie in de thuissituatie. Hierbij is ook specifieke aandacht voor financieel kwetsbare ouders. Hier was kwalitatief onderzoek onder financieel kwetsbare ouders voor gepland in het najaar van 2020. Dat kon vanwege corona niet doorgaan. Het is onze wens om dit in 2021 alsnog te doen.

3.3 Pensioen3daagse

Hoofddoelstelling

Het doel van de jaarlijkse Pensioen3daagse is financiële veerkracht en welzijn op de oude dag voor alle Nederlanders. Om dit te bereiken zullen de volgende subdoelstellingen behaald moeten worden:

1. Mensen verdiepen zich in hun pensioen (ze weten waar ze moeten kijken).
2. Mensen weten wat ze (zodanig) moeten doen voor een toereikend inkomen bij pensionering.
3. Mensen komen (zodanig) in actie om dit te realiseren.

Onze ambitie is om het thema pensioen voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk te maken, dus ook specifiek voor financieel kwetsbare groepen.

Doelstellingen 2021

De evaluatie van de Pensioen3daagse 2020 is recent afgerond. De plannen voor de Pensioen3daagse 2021 zijn nog in ontwikkeling. Bij deze de doelstellingen in concept, welke in het projectplan definitief vorm krijgen. Er wordt vanuit gegaan dat de Pensioen3daagse 2021 een hoofdzakelijk digitale editie zal zijn waarbij, indien te zijner tijd mogelijk, fysieke momenten benut worden waar kan. De doelstellingen zijn dan ook opgesteld met de resultaten van de digitale editie 2020 (nulmeting) als basis, aangevuld met door ons waargenomen kansen.

Accenten 2021

- We sporen consumenten aan de eerste stap te zetten om zich in hun pensioen te verdiepen door dit op een vernieuwende manier laagdrempelig te maken en dichtbij te brengen.
- In deze tijd van COVID-19 zal een deel van de bevolking niet ontvankelijk zijn en dus ook niet te bereiken zijn met het thema pensioen. De focus zal liggen op de groep die hiervoor wel open staat en bereikbaar is. COVID-19 biedt ook een kans: Nederlanders realiseren zich dat er veel kan veranderen en dat voorbereiding om je inkomen voor later veilig te stellen belangrijk is.
- We blijven in onze pensioencommunicatie aansluiten bij de context van het dagelijkse leven. Ook staan veranderende levensgebeurtenissen als aanhaakmomenten om te checken of er iets aan je pensioen verandert centraal.
- De verschillende financieel kwetsbare groepen rondom pensioen bieden we hulpopties. Hierdoor is het voor zoveel mogelijk mensen ook echt mogelijk om zich in hun pensioen te verdiepen én logisch dat dit ook via hun eigen omgeving kan. De in 2020 ontwikkelde hulpoptielijst optimaliseren we verder en deze brengen we via nieuwe kanalen bij de doelgroep.
- We blijven samenwerken met ervaringsdeskundigen om eenvoudige communicatie als basis te waarborgen. Indien nodig gaan we hiervoor ook nieuwe samenwerkingen aan, bijvoorbeeld met Taalambassadeurs van stichting ABC.
- We stimuleren meer werkgevers en partners om hun medewerkers en deelnemers te informeren in de Pensioen3daagse. Ook hierbij is aandacht voor financieel kwetsbare groepen, zoals laaggeletterden.

- We motiveren (pensioen)organisaties om te innoveren in hun pensioencommunicatie en gedragsverandering en de kennis hiervan op een vernieuwende manier te delen.

Bijbehorende kwantitatieve doelstellingen (onder voorbehoud):

- 45% van de werkende 55-plussers onderneemt actie of is dit van plan in navolging van de aandacht voor het thema pensioen rondom de Pensioen3daagse (bijv. verdiepen in pensioen via mijnpensioenoverzicht.nl, extra voorzieningen treffen of advies van een deskundige).
 - 30% van de werkenden tussen 30 en 55 jaar onderneemt actie of is dit van plan in navolging van de aandacht rondom het thema pensioen tijdens de Pensioen3daagse.
 - 150.000 mensen vullen tijdens de Pensioen3daagse de pensioentool in.
 - 650.000 bezoekers gaan in de periode rondom de Pensioen3daagse naar mijnpensioenoverzicht.nl (ingelogd).
 - Er zijn tenminste 3.500 bezoeken op de online toolkit met pensioencommunicatiemiddelen voor werkgevers. Uit de online toolkit met pensioencommunicatiemiddelen voor werkgevers wordt 1.000 maal gedownload.
 - 140 organisaties melden zich aan als deelnemer aan de Pensioen3daagse.
 - 15 partijen uit de pensioensector doen mee aan de Pensioenwegwijzer 2021. Dit is een wedstrijd om te bevorderen dat de pensioensector methodes ontwikkelt waardoor consumenten gemakkelijker inzicht krijgen in pensioen en keuzes kunnen maken.
 - Een versterking in de samenwerking tussen de partners uit zich in minimaal 2 nieuwe slimme samenwerkingsactiviteiten.
- Bij de ontwikkeling van de middelen van de Pensioen3daagse wordt kennis uit de gedragswetenschap toegepast waarbij minimaal 3 gedragsveranderende technieken ingezet worden.
 - Voor de financieel kwetsbare groep rondom pensioen, laaggeletterden, worden nieuwe samenwerkingsverbanden opgestart met minimaal 2 belangenorganisaties voor laaggeletterden.
 - Aan de laagdrempelige hulpopties voor mensen die met hun pensioen aan de slag willen (het in 2020 ontwikkelde overzicht), zal meer handelingsperspectief geboden worden.

Activiteiten 2021

De volgende activiteiten verwachten we in het projectplan op te nemen:

- Kwalitatieve evaluatie van de in 2020 ontwikkelde hoofdmiddelen van de campagne, welke als input dienen voor de middelen van 2021.
- Keuze van een pensioentema maken, waarvoor met het gehele pensioenveld aandacht gevraagd wordt. Hierbij is het van belang dat het thema ook praktisch in te vullen is door de verschillende pensioenfondsen, -verzekeraars en -uitvoerders.
- Uitwerking van het thema en de doelgroepen in een brede communicatiemix (sociale media, PR, online en radio en/of televisie).
- Via passende kanalen handelingsperspectieven voor de financieel kwetsbare groep laaggeletterden communiceren. Ontwikkeld op basis van onderzoek naar wat werkt voor laaggeletterden en gedragsonderzoek.
- Publieksonderzoek om de boodschap onder de aandacht te brengen en meer inzicht te krijgen in het gekozen thema en de gekozen doelgroep.
- In een openingsevent geven we aandacht aan de 2021 boodschap van de Pensioen3daagse.
- Met het Verbond van Verzekeraars, Pensioenfederatie en Netspar zal tijdens de Finale van de PensioenWegwijzer aan alle innovaties hierachter aandacht gegeven worden.
- Publicatie van de 5^e versie van 'Financiële veerkracht op de oude dag' en vernieuwende kennisdeelroute binnen de pensioensector. De publicatie is een samenwerking met de Universiteit van Maastricht om het nieuwste wetenschappelijk onderzoek op het terrein van pensioengedrag bij elkaar te brengen.

3.4 Financiële fitheid

Hoofddoelstelling

Het doel van Financieel fitte werknemers (FFW) is om werkgevers te stimuleren om financiële fitheid van hun medewerkers te bevorderen, zoals bij geldzorgen, veranderende levensgebeurtenissen, mobiliteit en pensioen. In coronatijd hebben nog meer mensen geldzorgen, door verlies aan inkomsten van henzelf of hun partner. Toch vinden veel werkgevers en werknemers dit een moeilijk onderwerp om te bespreken, en duurt het lang voordat mensen hulp zoeken en vinden. Via dit project worden werkgevers bewust van het belang om medewerkers hierbij te ondersteunen en worden werknemers geholpen om in actie te komen.

Doelstellingen 2021

- Het aantal bezoekers op www.financieelfittewerknemers.nl groeit naar 150.000 in het jaar.
 - Uitbreiding van het aantal werkgevers dat op de website staat als goed voorbeeld, van ruim 60 naar 75.
 - Symposium voor werkgevers over financieel fitte werknemers.
 - Extra aandacht voor sectoren en groepen werkenden die getroffen worden door de coronacrisis, en voor andere financieel kwetsbare werknemers, zoals laaggeletterden.
 - Het stimuleren van praten over geldzaken en geldzorgen op de werkvloer bij veranderende levensgebeurtenissen, als bespreekmomenten waarop kan worden aangehaakt.
 - Vernieuwing: ondersteuning van nieuwe initiatieven voor werkgevers.
- Ontwikkelen en aanjagen van een uitgebreidere toolbox voor werkgevers. Daarin komt oa. de gesprekshandreiking die het Nibud maakt voor werkgevers.
 - Levensgebeurtenissen als extra haakje om het gesprek aan te gaan met een medewerker: prominenter noemen op de website en in sociale media.
 - Aandacht voor financieel kwetsbare werknemers, oa. via workshops voor SW-werkgevers en een workshop tijdens het 'ontwikkeling telt' festival.
 - Ondersteuning van initiatieven zoals Kandoor, Geldfit en Moedige Dialoog en lokale initiatieven voor werkgevers. Versterking van samenwerking met partijen die actief zijn op schuldpreventie en vroegsignalering, zoals SchuldenlabNL, Nederlandse Schuldhulproute en ministerie van SZW.

Activiteiten 2021

- Opschalen naar meer werkgevers, o.a. door een media-campagne (evenals in 2019: online, sociale media, radio) en PR-onderzoek, en door samenwerking met koepels, brancheorganisaties en gemeenten.
- Verschoven van 2020 naar 2021 (vanwege de coronamaatregelen): een seminar voor werkgevers, waarbij zij elkaar laten zien welke manieren er zijn om medewerkers met geldvragen / geldzorgen te helpen (delen van methoden en goede ervaringen). Daarbij willen we graag de werkgeverscontacten van de stuurgroep en andere organisaties benutten.
- Goede voorbeelden van werkgevers delen op de website en social media (in samenwerking met aanbieders van diensten voor werkgevers, zoals het Nibud).

3.5 Onderzoek en innovatie

Hoofddoelstelling

Onderzoek en innovatie vormen de basis voor onze activiteiten als platform. Enerzijds maken we dankbaar gebruik van de onderzoekskennis en innovaties van de partners van Wijzer in geldzaken. Oftewel we gaan niet opnieuw het wiel uitvinden, maar het is zaak om op dat terrein kennis te delen en initiatieven aan elkaar te verbinden. Anderzijds is het onze taak om na te gaan waar nog blinde vlekken zitten en samen te verkennen hoe we hiervoor nieuwe innovatieve werkwijzen kunnen ontwikkelen (bij voorkeur binnen onze kernprojecten). De focus zal komen te liggen op het bereiken en helpen van financieel kwetsbare groepen. Pilots/gedragsexperimenten spelen hierbij een belangrijke rol om zo ervoor te zorgen dat op kleine schaal wordt geleerd wat wel/niet werkt, alvorens wordt opgeschaald.

Doelstellingen 2021

- Wijzer in geldzaken stimuleert innovaties op het terrein van financiële fitheid, zowel in beleid als in educatie. Wijzer in geldzaken initieert en stimuleert onderzoek naar effectiviteit van interventies, vertaalt relevant onderzoek naar de praktijk en deelt deze kennis actief binnen het platform en daarbuiten. Daarbij zet Wijzer in geldzaken in op gedragsexpertise.
- Aandacht voor financieel kwetsbare groepen is een expliciet doel van al onze kernprojecten. Om een goed beeld te krijgen van de leefwereld van financieel kwetsbare groepen is het voor de projectleiders van Wijzer in geldzaken vanzelfsprekend om niet alleen over financieel kwetsbaren te praten, maar juist ook met hen in gesprek te gaan in hun eigen omgeving.
- Het platform verkent ook niet-traditionele manieren om financieel kwetsbare groepen te bereiken. Hierbij valt naast online-manieren vooral te denken aan offline-manieren om groepen te helpen en meer maatwerk te bieden, bijvoorbeeld op evenementen waar de groepen aanwezig zijn die aan den lijve problemen met geld ondervinden. Ook lijkt een lokale aanpak effectief, bijvoorbeeld via

intermediairs (zoals consultatiebureaus en wijkcentra) en helpers (professionals en eigen netwerk).

- Het Actieplan Consumentenkeuzes blijft ook in 2021 een aandachtspunt voor Wijzer in geldzaken. We zien het als een uitgelezen kans om innovatie op het terrein van financiële fitheid te stimuleren. Dit jaar willen we ook met een eigen initiatief in het Actieplan worden opgenomen.
- Financiële educatie wordt door de Europese Commissie structureel opgepakt.

Activiteiten 2021

- De bibliotheek wordt elke maand uitgebreid met een samenvatting van een wetenschappelijk artikel/onderzoek en we onderzoeken hoe we de bibliotheek via de kernprojecten meer onder de aandacht kunnen brengen.
- Om goed op de hoogte te zijn van de onderzoeksambities van de partners van Wijzer in geldzaken houden we in een agenda de onderzoeksplannen bij. Zo voorkomen we dat soortgelijke onderzoeken worden uitgevoerd en kan er bovendien synergie ontstaan.
- Voor elk van de kernprojecten en voor nieuwe interventies brengt Wijzer in geldzaken vooraf in kaart wat de meest recente relevante onderzoeken zijn. Bovendien vindt na elk project en elke interventie een effectiviteitsmeting plaats. De nieuwe inzichten die dit oplevert worden in het netwerk gedeeld.
- Voorafgaand aan ieder kernproject gaan we zelf in gesprek met financieel kwetsbare groepen om meer te leren over hun belevingswereld en hoe we hen kunnen bereiken. Omdat deze groepen niet zijn vertegenwoordigd in standaard onderzoekpanels

gaan we daarom begeleid door een gespecialiseerd wervingsbureau de (online) straat op om op verschillende locaties in Nederland in gesprek te gaan met financieel kwetsbare groepen. Ter plekke kunnen we dan van de doelgroep horen hoe we hen het beste kunnen helpen om hun financiële fitheid te vergroten. Om goed aan te kunnen sluiten bij hun belevingswereld staan drie hoofdvragen centraal: 1. hoe voelt het? 2. Wat is de hulpbehoefte en wat zijn eventuele barrières? En hoe bereiken we financieel kwetsbare groepen?

- Binnen de kernprojecten streven we ernaar om levensgebeurtenissen meer centraal te stellen. Hiervoor ontwikkelen we gerichte interventies, waarvan het effect wordt gemeten. Bij succes worden deze interventies opgeschaald.

- We zullen actief betrokken zijn bij de organisatie van (start- en kwartaal)bijeenkomsten van het Actieplan Consumentenkeuzes en deelnemende partijen waar mogelijk ondersteunen en met elkaar verbinden. Dit jaar willen we ook met een eigen initiatief in het Actieplan worden opgenomen. Samen met een externe partij willen wij een gedragsexperiment opzetten om buffersparen of vroegsignalering te bevorderen.
- Wijzer in geldzaken wil evenals in de afgelopen jaren betrokken blijven bij de activiteiten van de OECD. Dat doen wij door het leveren van bijdragen aan bijeenkomsten van de OECD. In 2021 doen wij mee aan het internationaal OECD onderzoek 'Financiële geletterdheid van zzp'ers en mkb'ers', dat in meerdere landen plaatsvindt.
- Bij het Portugese voorzitterschap van de Europese Commissie en het Italiaanse G20-voorzitterschap zal Nederland bepleiten om financiële educatie op de beleidsagenda te zetten en te houden.
- In 2021 start Wijzer in geldzaken met een nieuw leernetwerk waarin partners eens per kwartaal samenkomen om de krachten te bundelen voor financieel kwetsbare groepen. Doelstellingen van het leernetwerk zijn: kennis uitwisselen, initiatieven met elkaar verbinden, samen ervaring en kennis opbouwen over wat werkt voor financieel kwetsbare groepen en dit te vertalen naar de eigen informatievoorziening en dienstverlening.
- Om innovatie te bevorderen is het raadzaam om soms ook een andere bril op te zetten. Daarom zijn we een samenwerking aangegaan met de Masteropleiding Design for Interaction van de TU Delft. Een afstudeerder (begeleid door hoogleraar Matthijs van Dijk en hoogleraar Pieter Desmet) zal begin dit jaar een vernieuwende manier ontwikkelen om financiële schaarste tegen te gaan.

3.6 Communicatie

Hoofddoelstelling

- Via alle beschikbare communicatiemiddelen zowel online als offline een bijdrage leveren aan de missie van Wijzer in geldzaken om financiële fitheid in Nederland te bevorderen. De website wijzingeldzaken.nl levert hier een belangrijke bijdrage aan met laagdrempelige en betrouwbare informatie, tools, tips en checklists.
- Bekendheid en bereik van de kernprojecten van Wijzer in geldzaken vergroten.

Doelstellingen 2021

- Zorgen dat in alle communicatie uitingen begrijpelijk wordt gecommuniceerd, ook voor financieel kwetsbare groepen
- Verder intensiveren van samenwerking met onze partners zowel op social media als op PR-gebied.
- Binnen de bestaande projecten kijken hoe we de verschillende doelgroepen het beste kunnen bereiken. Social media kanalen waaronder Instagram en TikTok en het gebruik van influencers zijn hier een onderdeel van.

Activiteiten 2021

- Verder optimaliseren van de website wijzeringeldzaken.nl door onderzoek naar zowel de vindbaarheid door consumenten als het gebruiksgemak. Verder gaan we de SEO verbeteren en d.m.v. onze contentstrategie en PR kijken hoe we nog actiever onze content kunnen delen via de pers en social media. De verschillende levensgebeurtenissen staan hierin centraal.
- Verder optimaliseren van de contentstrategie waarbij zowel de website als alle social kanalen worden betrokken. Dit met als doel om zoveel mogelijk consumenten te helpen om financieel fit te worden of te blijven.
- Optimaliseren van al onze online tools en rekenhulpen. Hoe kunnen we deze zowel qua inhoud als visueel verbeteren en hoe zorgen we dat consumenten deze tools vinden.
- Het bestaande thema corona en geldzaken blijven updaten.
- Mediatraining voor de projectleiders van de kernprojecten en onderzoekers als eerste stap om meer pro-actief de media te benaderen.

- Training “eenvoudige communicatie” voor deel team om zo te zorgen dat in alle communicatie uitingen op een begrijpelijke wijze voor iedereen wordt gecommuniceerd.
- Verder versterken netwerkfunctie van het platform met behulp van interactieve (online) sessies.
- Internationaal aangehaakt blijven bij ontwikkelingen op dit terrein (INFE/OESO, etc.)
- Thematisch insteken op maatschappelijke gevolgen coronacrisis die geldzaken raken, zoals; werkloosheid, schulden, rondkomen, buffersparen etc.

Partners

Wijzer in geldzaken is een initiatief van het ministerie van Financiën, waarin partners uit de financiële sector, de wetenschap, de overheid en onderwijs-, voorlichtings- en consumentenorganisaties hun krachten bundelen om financiële fitheid in Nederland te bevorderen.

Partneroverzicht

Autoriteit Financiële Markten

De Nederlandsche Bank

Ministerie van Financiën

Ministerie van Financiën

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

*Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid*

*Nationaal Instituut voor Budget-
voorlichting*

*Nederlandse Vereniging
van Banken*

Pensioenfederatie

VERBOND VAN VERZEKERAARS

Verbond van Verzekeraars

Bijlage I. Inzet Wijzer in geldzaken bij de speerpunten

In de koers die Wijzer in geldzaken in mei 2019 lanceerde gaf het platform aan waar zij zich de komende jaren concreet voor gaat inzetten. Een opsomming van deze inzet staat hieronder.

1. Financieel voorbereid op de toekomst

- De partners van Wijzer in geldzaken zetten zich ervoor in dat alle Nederlanders – en vooral kwetsbare groepen – een buffer hebben voor onverwachte uitgaven.
- De partners van Wijzer in geldzaken zorgen er gezamenlijk voor dat tijdens de jaarlijkse Pensioen3daagse de helft van de 55-plussers actie onderneemt ten aanzien van zijn of haar pensioen.
- Jaarlijks selecteert Wijzer in geldzaken een levensgebeurtenis waarvoor het platform gerichte interventies ontwikkelt, waarvan het effect wordt gemeten. Bij succes worden deze interventies opgeschaald.

2. Structurele aandacht voor financiële vaardigheden op school

- Wijzer in geldzaken zet zich ervoor in dat financiële vaardigheden in het onderwijscurriculum van alle onderwijstypen worden opgenomen.
- Wijzer in geldzaken ontwikkelt en verspreidt op effectieve wijze materialen voor alle onderwijstypen, die binnen en buiten de Week van het geld kunnen worden ingezet. De partners binnen het platform consolideren hun inspanningen in het primair onderwijs en zetten de komende jaren stevig in op de onderbouw van het voortgezet onderwijs om eenzelfde bereik te halen. Daarnaast komt er specifiek aandacht voor het middelbaar beroepsonderwijs.

3. Aandacht voor kwetsbare groepen

- Wijzer in geldzaken brengt middels onderzoek in kaart welke groepen risico lopen op financiële problemen en ontwikkelt op basis hiervan een plan, dat in de jaren erna wordt uitgevoerd.
- Wijzer in geldzaken signaleert knelpunten in het beleid van de overheid en in de praktijk van instellingen die ertoe leiden dat kwetsbare groepen in de problemen komen.
- In het programma Financieel Fitte werknemers besteedt Wijzer in geldzaken extra aandacht aan laaggeletterde werknemers, werknemers met een laag en/of wisselend inkomen en werknemers die te maken hebben met een inkomensdaling (bv. door zorg, leeftijd of life event).

4. Verdere krachtenbundeling

- Wijzer in geldzaken haakt gemeenten en grote werkgevers aan bij Financieel fitte werknemers en zorgt ervoor dat financiële fitheid bij meer werkgevers aandacht krijgt.
- De Week van het geld wordt de komende jaren benut om meer gemeenten aan te haken met een breed palet aan preventie-initiatieven. Met als doel dat ten minste 100 gemeenten zichtbaar meedoen aan de Week van het geld.

- Kennisdeling en netwerkfunctie van Wijzer in geldzaken verder uitbreiden naar concrete activiteiten.
- Binnen de kernprojecten Week van het geld en Pensioen3daagse zijn door de samenstelling van deelnemers/partners steeds meer mogelijkheden om de verbinding te zoeken met het project Financieel fitte werknemers.

5. Innovatie en onderzoek

- Wijzer in geldzaken ontwikkelt – met behulp van de expertise van partners – een instrument om financiële fitheid te meten. Hiervoor wordt een nulmeting gehouden en wordt tweejaarlijks de voortgang gemonitord.
- Wijzer in geldzaken onderzoekt de effectiviteit van interventies en stimuleert partijen om dit ook te doen en hun kennis hierover met elkaar te delen.
- Wijzer in geldzaken vervult een spilfunctie bij het innoveren van interventies ter bevordering van financiële fitheid, door onderzoek te initiëren en uit te voeren en door kennisdeling te stimuleren.

Wijzer in geldzaken

info@wijzeringeldzaken.nl

www.wijzeringeldzaken.nl

[@wijzeringeld](https://twitter.com/wijzeringeld)

www.facebook.com/wijzeringeld

nl.linkedin.com/company/wijzer-in-geldzaken

www.instagram.com/wijzeringeldzaken